

CURS D'INTRODUCCIÓ A LA RECERCA EN FISIOTERÀPIA

Presentació

Degut a la situació precària de la nostra professió respecte a la utilització de la evidència científica a l'àmbit de la praxis diària, s'ha dissenyat aquest curs d'introducció a la recerca en Fisioteràpia, el qual s'orienta a la aplicació directa dels coneixements adquirits en la pràctica clínica i el desenvolupament del raonament crític.

Aquest curs fa un abordatge integral dels diferents aspectes necessaris per a que el fisioterapeuta estigui capacitat a l'hora de formular-ne preguntes clíniques-crítiques rellevants a la seva pràctica assistencial, així com familiaritzar-se amb la nomenclatura científica, lectura crítica d'articles, creació de projectes, i difusió de resultats. Familiarització amb el mètode científic per poder fer un canvi en el raonament crític del fisioterapeuta.

Objectius

- Fomentar el pensament crític en tot el relacionat amb la pràctica professional.
- Capacitar a l'alumne en la formulació de preguntes útils i que puguin ser contestades.
- Promoure l'ús de la investigació secundària com una forma d'indagació per a l'adquisició de coneixement.
- Ensenyar els instruments disponibles per obtenir respostes rellevants a les preguntes formulades.
- Capacitar als alumnes en la presa de decisions ben informades, basades en l'ús dels resultats de la investigació secundària (lectura crítica).

Temari

TEMA 1 Introducció a la recerca científica

- Investigar, ¿per què?
- Documents científics
- Importància de la recerca
- Característiques de la recerca actual
- Objectius específics de fisioteràpia
- Situació actual
- Punts clau per al canvi de la situació actual
- Context del coneixement

PRÀCTICA: iNTERComunicació a través de la Web, noves tendències

TEMA 2: El mètode científic

- Introducció
- Bases del mètode científic
- La incertesa
- Fonaments de la recerca clínica

- L'objectivitat
- Karl Popper
- La recerca sanitària i el mètode científic
- Problemes del mètode hipotètic deductiu
- Revisió bibliogràfica
- Teoria inicial
- Hipòtesi

TEMA 3: Tipus d'estudis epidemiològics

- Típus
- Classificació
  - Estudis descriptius transversals
  - Estudis analítics
  - Estudis de cohorts
  - Estudis de casos i controls
  - Estudis experimentals
  - Comparació
- Enmascarament
- Seguiment
- Característiques dels dissenys epidemiològics més habituals

TEMA 4: Com s'elabora el protocol d'estudi (conceptes bàsics)

- Tipus de documents científics
- Què és el protocol d'estudi i per què és necessari
- Pregunta de recerca
- Esquema protocol d'estudi
- Introducció
- Hipòtesi de Treball
- Revisió bibliogràfica
- Objectius
- Tipus de disseny
- Variables
- Biaixos
- Fiabilitat, precisió i exactitud

PRÀCTICA: Formular una pregunta de recerca, minicerca bibliogràfica, objectius
(enviat prèviament per mail)

TEMA 5: Interpretació de resultats (Anàlisi estadístic) (6h)

- Introducció a l'anàlisi estadístic
- Interpretació dels resultats
  - Què posem als resultats?
- Tipus d'anàlisi segons tipus de variable
- Terminologia i comprensió de l'estadística emprada en els resultats científics.
  - Incidència o Prevalença?
  - OR, RR, RA,.....i tot això què vol dir?
  - La famosa "p"
  - Els intervals de confiança
  - Taules o Figures ?

TEMA 6: Com buscar informació en les bases de dades electròniques.

(5h) CLASSE PRÀCTICA sala ordinadors

- Introducció.
- Recursos online
- Cerca bibliogràfica: Descripció de les següents bases de dades electròniques: MEDLINE, COCHRANE LIBRARY i PEDRO (Universitat de Sidney-Austràlia)
- Mètodes i estratègies de cerca.

TEMA 7: Ètica

- Els aspectes ètics en la recerca
- El formulari de recollida de dades (case report form)
- Els qüestionaris
- Les presentacions orals als congressos

PRÀCTICA 2h: diferents escenaris d'estudis amb problemes ètics i treball de cada un dels apartats de la sessió.

PRÀCTICA "DEURES": assaig de protocol de recerca (enviament per mail)

TEMA 8: Difusió dels resultats sala ordinadors

(5h) CLASSE PRÀCTICA sala ordinadors

- Difusió dels resultats: quin és el millor àmbit. Difusió oral i difusió escrit.
- Creació de abstracts per a congressos i jornades: Introducció, mètodes, resultats i conclusions

- Power Point: normes bàsiques per a l'elaboració de material gràfic visual. Continguts
- Pòster: continguts: Distribució del material a presentar.
- Handicap del llenguatge: difusió local vs difusió internacional
- Por escènic: què fer davant del públic
- Causes de denegació d'una comunicació o pòster en un congrés

TEMA 9: Introducció a la pràctica basada en la evidència i Lectura crítica (6h) (2h pràctiques)

- Introducció a la pràctica basada en la evidència
  - Definició de pràctica basada en la evidència i descripció de les fases
  - Formulació de preguntes clíniques
- Lectura crítica
  - Presentació escenari
  - Pautes per la lectura crítica d'un assaig clínic
  - Lectura crítica d'un assaig clínic
  - Valoració i resolució del escenari

TEMA 10: Correcció protocols entregats (4h)

Professorat

- **Albert Arnó i Palau**, Llicenciat de Medicina i Cirurgia per la Universitat Autònoma de Barcelona, Doctor en medicina interna per la mateixa universitat. Ha impulsat projectes com la Unitat de Recerca de les escoles universitàries Gimbernat. És membre fundador d'associacions relacionades amb les Tecnologies de la Informació com Barcelona Breakfast i el Fòrum Català d'Informació i Salut. És fundador d'onmedic Networks, empresa dedicada a la gestió on-line d'informació biomèdica, especialment estudis biomèdics online, exportant tecnologia a uns 30 països.
- **Carles Blanch i Mur**, diplomad en Infermeria per la UB, Diplomad en Salut Comunitària per la UAB i Màster en Salut Pública (ISP). Col·laboracions amb el Centre d'Estudis Epidemiològics sobre la sida de Catalunya (CEESCAT). Professor de l'EUIF Blanquerna de la Universitat Ramon Llull. Membre de la Comisió Consultora del Ministerio de Sanidad y Consumo per al desenvolupament de la Recerca en Infermeria. Actualment treballa per Global Epidemiology de Novartis Pharma AG. Secretari de la junta de la Societat Catalana Balear d'Infermeria de l'ACMB. Assessor de recerca de l'Escola d'Ostepatia de Barcelona.
- **Jose Luís del Val García**, Llicenciat en Medicina i Cirurgia. Especialista en Medicina Preventiva i Salut Pública. Màster en Salut Pública (Escuela Nacional de Sanidad. Instituto de Salud Carlos III. Madrid). Actualment treballa al Servei d'Atenció Primària Suport al Diagnòstic i al Tractament de l'Àmbit d'Atenció Primària Barcelona Ciutat (Institut Català de la Salut) com Coordinador de Metodologia, Qualitat i Avaluació Assistencial. Pertany com assessor a la Unitat de Suport a la Recerca de Barcelona (IDIAP Jordi Gol). Participa com professor associat a l'IDIAP Jordi Gol, a la Unitat Docent de Barcelona i al Màster d'Atenció primària de la Fundació Doctor Robert en les àrees d'epidemiologia, suport a la recerca, MBE i estadística i és avaluador del Fondo de Investigación Sanitaria.
- **Enriqueta Pujol Ribera**, Llicenciada en Medicina. Especialista en Medicina Preventiva i Salut Pública. Coordinadora de la Unitat de Recerca de l'Institut d'Investigació en Atenció Primària Jordi Gol (IDIAP Jordi Gol) Professora col·laboradora al Màster d'Atenció primària de la Fundació Doctor Robert.
- **Elena Gimeno Santos**, diplomada en fisioteràpia (URL) i llicenciada en psicologia (UAB). Màster en Medicina Respiratòria (UB/UPF). Professora col·laboradora de fisioteràpia respiratòria de la Fundació Universitària del Bages (UAB, Manresa) i de l'EUIFN Blanquerna (URL, Barcelona). Investigadora de la Fundació Clínic, IDIBAPS, Hospital Clínic de Barcelona; i del Centre de Recerca en Epidemiologia Ambiental, Fundació IMIM, Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona.
- **Laura Navarro Vila**. Investigadora en l'Agència d'Avaluació de Tecnologia i Recerca Mèdiques de Catalunya (AATRM). És llicenciada en Medicina i Cirurgia per la Universitat de Lleida i especialista en Medicina Preventiva i Salut Pública per l'Hospital Universitari de Bellvitge (L'Hospitalet de Llobregat, Barcelona). Màster en Salut Pública per la Universitat Pompeu Fabra, diplomada en Metodologia de la Investigació en Disseny i Estadística en Ciències de la Salut per la Universitat Autònoma de Barcelona i diplomada en estudis avançats en Salut Pública per la Universitat de Barcelona.
- **Antoni Morral Fernández**, diplomad en Fisioteràpia, llicenciat en Antropologia, actualment doctorand en Recerca Biomèdica i Salut Pública per la UAB, treballa com a Professor EUIFN Blanquerna de la URL. Membre col·laborador del *Centro Cochrane Iberoamericano*. Centre de Fisioteràpia "Salut i Esport". Santa Perpètua de Mogoda (Barcelona)
- **Elena Montiel Morillo**, diplomada en Fisioteràpia per la UAB. Ha treballat com a col·laboradora en diversos projectes de recerca de la Fundació Jordi Gol. Va treballar com a Project manager de la Unitat de Recerca Gimbernat. Investigadora col·laboradora de la Fundació Jordi Gol. Fisioterapeuta de l'Hospital de Sant Pau.

Organitzen

Societat Catalano-Balear de Fisioteràpia
Col·legi de Fisioterapeutes de Catalunya

Adreçat a:

Socis Societat Catalano-Balear de Fisioteràpia ACMSCB
Fisioterapeutes Col·legiats

Metodologia

L'abordatge del curs es realitzarà esglaonadament segons l'alumne vagi adquirint coneixements, s'intercalarà les classes teòriques amb les pràctiques amb l'objectiu de dinamitzar les classes i assegurar que l'alumne assimila correctament la matèria.

Durada

45 hores lectives

Calendari

Primer Seminari 23 i 24 abril
Segon Seminari 7 i 8 de maig
Tercer Seminari 11 i 12 de juny

Horari

Divendres, de 16 a 21h
Dissabtes, de 9 a 14h i de 15,30 a 20,30h
Últim dia de curs dissabte de 9-14h i de 14.45-19,45h

Lloc de realització

Primer i segon seminari: Acadèmia de Ciències Mèdiques. Major de Can Caralleu 1-7. 08017. Barcelona
Tercer seminari: Seu del Col·legi de Fisioterapeutes de Catalunya. Segle XX. Barcelona

ALUMNES

25 places

REQUISITS

- Ser diplomad en Fisioteràpia i estar col·legiat
- Ús de portàtil propi durant el curs, amb sistema de connexió WIFI
- S'atorgaran les places per rigorós ordre d'inscripció. Tindran preferència aquells alumnes que siguin socis de la Acadèmia de les Ciències Mèdiques.

Preu Alumnes

Preu del curs: 270 euros
Preu a abonar per l'alumne: **100 euros**

En el marc del conveni de col·laboració entre l'Acadèmia de Ciències Mèdiques, la Societat Catalano Balear de Fisioteràpia i el Col·legi de Fisioterapeutes de Catalunya, les inscripcions a aquest curs comptaran amb una beca de 170 euros, per tal de fomentar la recerca en Fisioteràpia,

Material

És imprescindible que els alumnes duguin un portàtil amb connexió WIFI